

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
М. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
представено на 17 октомври 2018 година¹

Дело C-496/17

Deutsche Post AG
срещу
Hauptzollamt Köln

(Преюдициално запитване, отправено от Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд Дюселдорф, Германия)

„Преюдициално запитване — Права и задължения на лицата с оглед на митническото законодателство — Статус на одобрен икономически оператор — Въпросник — Защита на личните данни — Данъчен идентификационен номер — Компетентна за облагането с данък върху доходите на физическите лица данъчна служба — Обработване на данни, необходимо за спазването на правно задължение — Принцип на ограничение на целите на обработването на личните данни“

1. Германската митническа администрация изисква предоставянето на определени лични данни на ръководителите и служителите в предприятията, които искат да получат или запазят статус на одобрен икономически оператор (наричан по-нататък „ОИО“), чрез който те се ползват от по-благоприятно третиране в сравнение с останалите вносители или износители.
2. Преюдициалният въпрос се отнася до предвидените от правото на Съюза граници за тези искания както в митническата област, така и в областта на защитата на личните данни.

¹ Език на оригиналния текст: испански.

I. Правна уредба

A. Правото на Съюза

1. Митническа правна уредба

a) Митнически кодекс

3. Член 38 от Регламент № 952/2013² предвижда:

„1. Икономически оператор, който е установен на митническата територия на Съюза и който отговаря на критериите, предвидени в член 39, може да подаде заявление за получаване на статус на одобрен икономически оператор.

[...]

2. Статусът на одобрен икономически оператор се състои от следните видове разрешения за:

- a) одобрен икономически оператор за митнически опростявания, което позволява на титуляря да се възползва от някои опростявания в съответствие с митническото законодателство; или
- b) одобрен икономически оператор за сигурност и безопасност, което дава на титуляря улеснения, свързани със сигурност и безопасност.

[...]“.

4. Член 39, буква а) гласи:

„Критериите за предоставяне на статус на одобрен икономически оператор са следните:

- a) липсата на сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и на правилата за данъчно облагане, включително липсата на [тежки престъпления], свързани с икономическата дейност на заявителя;

[...]“.

b) Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447³

5. Съгласно член 24, параграф 1:

„[...]

² Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1 и поправка в ОВ L 267, 2016 г., стр. 2, наричан по-нататък „Митническият кодекс“).

³ Регламент на Комисията от 24 ноември 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент № 952/2013 (ОВ L 343, 2015 г., стр. 558, наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение на МКС“).

Когато заявителят не е физическо лице, критерият, посочен в член 39, буква а) от Кодекса, се счита за изпълнен, ако през последните три години никое от долуизброените лица не е извършило сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и разпоредбите в областта на данъчното облагане, нито [тежки престъпления], свързани с неговата икономическа дейност:

- а) заявителят;
- б) лицето, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление;
- в) служителят, който при заявителя отговаря за митническите въпроси“.

в) *Делегиран регламент (ЕС) 2016/341*⁴

6. Съгласно член 1:

„1. С настоящия регламент се определят преходни мерки относно средствата за обмен и съхранение на данни съгласно посоченото в член 278 от Кодекса, за периода до влизането в действие на електронните системи, необходими за прилагането на разпоредбите на Кодекса.

2. Изискванията за данните, както и форматите и кодовете, които трябва да се прилагат през преходните периоди, определени в настоящия регламент, в Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 и в Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447, са посочени в приложенията към настоящия регламент“.

7. Член 5 предвижда:

„1. До датата на подобрение на системата за ОИО, посочена в приложението към Решение за изпълнение 2014/255/ЕС, митническите органи имат право да разрешат за заявления и решения, отнасящи се до ОИО, или за всякакви последващи събития, които може да повлияят върху първоначалното заявление или решение, да се използват средства, различни от средствата за електронна обработка на данни.

2. В случаите, посочени в параграф 1 от настоящия член, се прилага следното:

- а) заявления за статус на ОИО се подават, като се използва формуляр в съответствие с образеца в приложение б; и
- б) разрешения за предоставяне на статус на ОИО се издават, като се използва формуляр в съответствие с образеца в приложение 7“.

8. Точка 19 от обяснителните бележки в приложение 6 е посветена на съдържанието на заявлението за статус на ОИО:

„Име, дата и подпис на заявителя:

Подпис: подписващото лице следва да посочи своята длъжност. Подписващото лице следва винаги да е лицето, което представлява заявителя с пълна представителна власт.

⁴ Регламент на Комисията от 17 декември 2015 година за допълнение на Регламент № 952/2013 чрез преходни правила за някои разпоредби от Митническия кодекс на Съюза, за случаите, когато съответните електронни системи все още не са в действие, и за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 (ОВ L 69, 2016 г., стр. 1).

Име: име и печат на заявителя.

[...]

8. Имената на най-важните отговорни лица (изпълнителни директори, ръководители на подразделения, началници на счетоводни звена, ръководител на митническото подразделение и др.). Описание на приетия ред за действие в случаите, когато компетентният служител отсъства временно или постоянно.
9. Имената и длъжностите в организацията на заявителя на лицата, които имат специални познания в митническата област. Оценка на равнището на знанията на тези лица по отношение на използването на информационни технологии в митническите и търговските процеси и общите търговски дела.

[...]“.

2. Правна уредба относно защита на данните: Регламент (ЕС) 2016/679⁵

9. Съгласно член 4:

„За целите на настоящия регламент:

- 1) „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано физическо лице или физическо лице, което може да бъде идентифицирано („субект на данни“); физическо лице, което може да бъде идентифицирано, е лице, което може да бъде идентифицирано, пряко или непряко, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или по един или повече признаци, специфични за физическата, физиологичната, генетичната, психическата, умствената, икономическата, културната или социална идентичност на това физическо лице;
- 2) „обработване“ означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирани, ограничаване, изтриване или унищожаване;

[...]“.

10. Член 5 предвижда:

„Личните данни са:

- a) обработвани законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин по отношение на субекта на данните („законосъобразност, добросъвестност и прозрачност“);

⁵ Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1, наричан по-нататък „РЗД“).

- б) събирани за конкретни, изрично указани и легитимни цели и не се обработват по-нататък по начин, несъвместим с тези цели; по-нататъшното обработване за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели не се счита, съгласно член 89, параграф 1, за несъвместимо с първоначалните цели („ограничение на целите“);
- в) подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват („свеждане на данните до минимум“).

[...]“.

11. Член 6 гласи:

„1. Обработването е законосъобразно, само ако и доколкото е приложимо поне едно от следните условия:

- а) субектът на данните е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели;

[...]

- в) обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора;

[...]

- д) обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора;

[...]

2. Държавите членки могат да запазят или въведат по-конкретни разпоредби, за да адаптират прилагането на правилата на настоящия регламент по отношение на обработването, необходимо за спазването на параграф 1, букви в) и д), като установят по-конкретно специални изисквания за обработването и други мерки, за да се гарантира законосъобразно и добросъвестно обработване, включително за други особени случаи на обработване на данни, предвидени в глава IX.

3. Основанието за обработването, посочено в параграф 1, букви в) и д), е установено от:

- а) правото на Съюза или
- б) правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора.

Целта на обработването се определя в това правно основание или доколкото се отнася до обработването по параграф 1, буква д), то трябва да е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора. [...] Правото на Съюза или правото на държавата членка се съобразява с обществения интерес и е пропорционално на преследваната легитимна цел.

4. Когато обработването за други цели, различни от тези, за които първоначално са били събрани личните данни, не се извършва въз основа на съгласието на субекта на данните или на правото на Съюза или правото на държава членка, което представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество за гарантиране на целите по член 23, параграф 1, администраторът, за да се увери дали обработването за други цели е съвместимо с първоначалната цел, за която са били събрани личните данни, *inter alia*, взема под внимание:

- а) всяка връзка между целите, за които са били събрани личните данни, и целите на предвиденото по-нататъшно обработване;
- б) контекста, в който са били събрани личните данни, по-специално във връзка с отношенията между субекта на данните и администратора;
- в) естеството на личните данни, по-специално дали се обработват специални категории лични данни съгласно член 9[,] или се обработват лични данни, отнасящи се до присъди и нарушения, съгласно член 10;
- г) възможните последици от предвиденото по-нататъшно обработване за субектите на данните;
- д) наличието на подходящи гаранции, които могат да включват криптиране или псевдонимизация“.

12. Съгласно член 23, параграф 1, буква д):

„В правото на Съюза или правото на държава членка, което се прилага спрямо администратора или обработващия лични данни, чрез законодателна мярка може да се ограничи обхватът на задълженията и правата, предвидени в членове 12—22 и в член 34, както и в член 5, доколкото неговите разпоредби съответстват на правата и задълженията, предвидени в членове 12—22, когато подобно ограничение е съобразено със същността на основните права и свободи и представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество с цел да се гарантира:

[...]

- а) други важни цели от широк обществен интерес за Съюза или за държава членка, и по-специално важен икономически или финансов интерес на Съюза или на държава членка, включително паричните, бюджетните и данъчните въпроси, общественото здраве и социалната сигурност“.

Б. Националното право

1. Abgabenordnung (Данъчен кодекс)

13. Член 139а, параграф 1 в редакцията му, приложима към фактите, предвижда:

„Bundeszentralamt für Steuern (Федерална данъчна служба) определя на всяко данъчнозадължено лице за целите на точната му идентификация в данъчните производства единен и постоянен код (идентификационен код), който се посочва от данъчнозадълженото лице или от третите лица, длъжни да предават данни за него на данъчните органи, при подаването на заявления, декларации или уведомления до тези органи. Кодът се състои от поредица цифри, която не може да се образува или извежда от други данни за данъчнозадълженото лице, като последната цифра е контролна [...]“.

14. Съгласно член 139b:

„(1) Физическо лице не може да получи повече от един идентификационен номер [...]“.

(2) Данъчните органи могат да събират и да използват идентификационния номер само доколкото е необходимо за изпълнението на техните законоустановени функции или когато с нормативен акт изрично се разрешава или разпорежда събирането или използването на идентификационния номер. Другите публичноправни органи, както и частноправните субекти могат:

1. да събират или да използват идентификационния номер само доколкото това е необходимо за целите на обмена на данни между тях и данъчните органи или когато с нормативен акт изрично се разрешава или разпорежда събирането или използването на идентификационния номер;

[...]

3. да използват събран от тях по законоустановен начин идентификационен номер на данъчнозадължено лице за целите на изпълнението на всички техни задължения за уведомяване на данъчните органи, доколкото задължението за уведомяване се отнася до същото данъчнозадължено лице и ако събирането и използването на идентификационния номер биха били законосъобразни при условията на точка 1 [...].

(3) Федералната данъчна служба съхранява следните данни за физическите лица:

1. идентификационен номер,

[...]

3. фамилно име,

4. предишни имена,

5. имена (освен фамилното),

6. докторска степен,

[...]

8. дата и място на раждане,
9. пол,
10. настоящ или последен известен адрес,
11. компетентни данъчни служби,
12. забрани за предоставянето на данни съгласно Bundesmeldegesetz (Федерален закон за гражданската регистрация),
13. дата на смърт,
14. дата на местоустановяване и на напускане.

(4) Данните по параграф 3 се съхраняват с цел:

1. да се гарантира, че на едно лице се издава само един идентификационен номер, и за да се предотврати многократно издаване на един и същ идентификационен номер,
2. да се установи идентификационният номер на данъчнозадължено лице,
3. да се установят компетентните за данъчнозадълженото лице органи на държавната финансова администрация,
4. да се създаде възможност за изпращането на компетентните органи на данни, които следва да се снемат съгласно закон или акт на наднационално или междудържавно право,
5. да се създаде възможност за органите на държавната финансова администрация да изпълняват възложените им със закон функции“.

2. *Einkommensteuergesetz* (Закон за данъка върху доходите на физическите лица)

15. Съгласно член 38, параграфи 1 и 3 в действащата им редакция към момента на настъпване на фактите:

„(1) Данъкът върху доходите от работа по трудово правоотношение се събира посредством удържането му от трудовото възнаграждение (данък върху трудовите възнаграждения), доколкото възнаграждението се изплаща от работодателя [...].

[...]

(3) Данъкът върху трудовото възнаграждение се удържа от работодателя за сметка на работника или служителя при всяко изплащане на възнаграждението [...].“

16. Съгласно член 39, параграфи 1 и 4:

„(1) За целите на удържането на данъка върху трудовото възнаграждение се съставят индивидуални данни по искане на работника или служителя [...].

[...]

(4) Данни за целите на удържането на данъка върху трудовото възнаграждение са:

1. данъчна категория,
2. брой на данъчните облекчения за деца при данъчни категории I—IV,

[...]“.

17. Съгласно член 39e:

„(1) Федералната данъчна служба съставя за всеки работник и служител на автоматизиран принцип неговата данъчна категория и броя на данъчните облекчения за децата, които следва да се вземат предвид при данъчни категории I—IV, като индивидуални данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения (член 39, параграф 4, първо изречение, точки 1 и 2) [...]. Когато индивидуалните данни за целите на удържане на данъка върху трудовите възнаграждения са съставени от компетентната данъчна служба съгласно член 39, тя ги предава на Федералната данъчна служба, за да бъдат предоставени за автоматизирана справка на разположение на работодателите [...].

(2) За да бъдат предоставени за автоматизирана справка на разположение на работодателите индивидуалните данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения, Федералната данъчна служба съхранява тези данни, като посочва идентификационния номер, както и за всяко данъчнозадължено лице следните данни наред с данните по член 139b, параграф 3 от Abgabenordnung:

1. призната от закона принадлежност към определена религиозна общност, която събира данък, както и датата на присъединяване и напускане на тази общност,
2. семейно положение съгласно правната уредба на регистрите за гражданското състояние и датата на възникване и на прекратяване на семейното положение, като за сключилите брак се посочва и идентификационният номер на другия съпруг,
3. деца и техния идентификационен номер,

[...]

(4) При встъпване в трудово правоотношение работникът или служителят съобщава на всеки от своите работодатели с оглед на справката с индивидуалните данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения:

1. идентификационния номер и датата на раждане,

[...].

При възникване на трудово правоотношение работодателят прави справка при Федералната данъчна служба с индивидуалните данни на работника или служителя за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения, като те му се предоставят дистанционно в електронен вид и той ги вписва във ведомостта за трудовите възнаграждения в партидата на работника или служителя. [...]

[...]“.

II. Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

18. Deutsche Post е титуляр на митнически разрешения, по-специално за одобрен получател и за одобрен изпращач, издадени съгласно Регламент (ЕИО) № 2913/92⁶ и Регламент (ЕИО) № 2454/93⁷. Дружеството се ползва и от общо обезпечение като средство за улесняване на използването на режим съюзен транзит, съответно на общ транзитен режим, а считано от началната дата на прилагане на новия Митнически кодекс в пълен обхват, то има и статус на одобрен оператор на съоръжения за временно складиране.

19. С писмо от 19 април 2017 г. Hauptzollamt (Главна митническа служба) приканва Deutsche Post да отговори преди 19 май 2017 г. на достъпния в интернет въпросник за самооценка, част I (Данни за предприятието). Този въпросник съдържа по-специално следните въпроси:

„1.1.2 Доколкото е приложимо за правноорганизационната форма на Вашето предприятие, посочете:

[...]

с) имена, дата на раждане, данъчен идентификационен номер и компетентна данъчна служба на членовете на консултативните и надзорните съвети.

1.1.6 Посочете най-важните отговорни лица в предприятието (на длъжност изпълнителни директори, началници на отдели, главен счетоводител, началник на отдел по митнически въпроси и т.н.) и опишете приетия ред за действие в случаите на отсъствие на компетентния служител. задължително се посочват имената, дата на раждане, данъчен идентификационен номер и компетентна данъчна служба.

[...]

1.3.1 Посочете имената, дата на раждане, данъчен идентификационен номер, компетентна данъчна служба и длъжност във вътрешната структура на предприятието на лицата, които отговарят за митническите въпроси в предприятието или имат специални познания в митническата област (например деловодители, началник на отдел по митнически въпроси)⁸.

20. Главната митническа служба предупреждава Deutsche Post, че при неосказване на необходимото съдействие не би било възможно да се установи дали са изпълнени критериите за предоставяне на разрешенията съгласно Митническия кодекс. Тя го предупреждава също, че ако не окаже съдействие или вече не изпълнява тези критерии, безсрочните му разрешения ще бъдат оттеглени.

21. Deutsche Post сезира запитващата юрисдикция, като възразява срещу задължението да разкрие на Главната митническа служба данъчните идентификационни номера (наричани по-нататък „ДИН“) на посочените във въпросника за самооценка лица, както и координатите на компетентните по отношение на тези лица данъчни служби. Deutsche Post иска съдът да установи, че то не е длъжно да отговори на въпросите по тази част от въпросника.

⁶ Регламент на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58).

⁷ Регламент на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92 (ОВ L 253, 1993 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3).

22. В подкрепа на исканията си Deutsche Post посочва, че:

- броят на служителите в неговото предприятие, за които се отнасят въпросите, е твърде голям и поради изискванията на законодателството за защита на данните Deutsche Post не е в състояние да отговори на тях, тъй като някои от неговите служители не са съгласни да се предоставят отнасящите се до тях данни. Освен това кръгът на посочените в точка 1.1.2, буква с) и точки 1.1.6 и 1.3.1 лица е по-широк от този на посочените в член 24, параграф 1, втора алинея, букви б) и в) от Регламента за изпълнение на МКС,
- данъчното облагане на доходите на неговите служители като физически лица е въпрос, който няма отношение към преценката за наличие или липса на сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство или на правилата за данъчно облагане, включително тежки престъпления, свързани с икономическата му дейност. Разкриването на техните ДИН не е нито необходимо, нито целесъобразно при установяването на митническата му благонадеждност.

23. Главната митническа служба оспорва доводите на Deutsche Post и изтъква, че искането за разкриване на ДИН се налага с цел точното идентифициране на съответните лица в рамките на справка, извършавана при данъчните служби. Обмен на информация се предвижда само в случаите, когато данъчните служби разполагат с данни за сериозно нарушение или повторни нарушения на правилата за данъчно облагане. Прекратените наказателни и административнонаказателни производства не са релевантни в това отношение. Повторни данъчни нарушения се вземат предвид само ако тяхната честота надхвърля разумно приемливите граници с оглед на естеството и обема на икономическата дейност на заявителя.

24. Според Главната митническа служба кръгът на лицата, за които се отнасят въпросите, е определен в съответствие с член 24, параграф 1, втора алинея от Регламента за изпълнение на МКС и с Ръководството на Комисията относно ОИО. Във всеки отделен случай въз основа на оценка на риска тази служба преценява конкретно при кои лица се налага обмен на информация с данъчните служби. Що се отнася до лицата, които имат специални познания в митническата област, при по-големи отдели по митническите въпроси справката се свежда до ръководителите и отговорните лица.

25. Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд Дюселдорф, Германия) изпитва съмнения дали справката с исканите лични данни (ДИН и компетентните за събирането на данъка върху дохода на физическите лица данъчни служби относно лицата, посочени в точка 1.1.2, буква с) и точки 1.1.6 и 1.3.1 от въпросника) представлява законосъобразно обработване на тези данни по смисъла на РЗД и на член 8, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

26. Запитващата юрисдикция се съмнява и дали е необходимо да се прибегва до събраните за целите на облагането с данък върху доходите на физическите лица лични данни на служителите и на членовете на надзорния съвет, тъй като те нямат пряка връзка нито с оценката на митническата благонадеждност, нито с икономическата дейност на Deutsche Post.

27. При тези условия посочената юрисдикция решава да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза да се тълкува в смисъл, че съгласно тази разпоредба митническият орган има право да изиска от заявителя да посочи данъчните идентификационни номера, издадени от германската Федерална данъчна служба за целите на облагането с данъка

върху доходите на физическите лица, както и компетентните за това облагане данъчни служби, по отношение на членовете на надзорния съвет на заявителя и на неговите изпълнителни директори, началници на отдели, главни счетоводители, началници на отдели по митнически въпроси, както и лицата, които отговарят за митническите въпроси, и лицата, които имат специални познания в митническата област?“.

28. Писмени становища представят Deutsche Post, Главната митническа служба, испанското, унгарското и италианското правителство, както и Комисията. На проведеното на 5 юли 2018 г. съдебно заседание се явяват Deutsche Post, Главната митническа служба и Комисията.

III. Отговор на преюдициалния въпрос

29. Преди да се премине към анализа по същество, следва да се изясни кои разпоредби от правото на Съюза относно защитата на личните данни са приложими в случая.

30. Искането за разкриване на данни е изпратено на Deutsche Post на 19 април 2017 г., тоест преди датата на влизане в сила (25 май 2018 г.) на РЗД. По това време е в сила Директива 95/46/ЕО⁸, независимо че както запитващата юрисдикция, така и участниците в преюдициалното производство, с изключение на Комисията, приемат за безспорно, че е приложим посоченият регламент.

31. Това очевидно разминаване може да се обясни с естеството на главното производство. Както бе разяснено в съдебното заседание, Deutsche Post е подало не жалба за отмяна (Anfechtungsklage), която съдът трябва да разгледа в съответствие с приложимата към момента на настъпване на фактите правна уредба, а установителен иск (Feststellungsklage)⁹, по който съдът следва да се произнесе съгласно правното положение към момента на съдебното заседание и на решението.

32. Запитващата юрисдикция следва да тълкува националното си процесуално право, по което Съдът не се произнася. Поради това, ако тя счита, че съгласно националното законодателство спорът следва да се реши *ratione temporis* в съответствие с РЗД, а не с Директива 95/46, Съдът следва да ѝ предостави тълкуване на Регламента, а не на Директивата¹⁰.

33. С преюдициалния въпрос се търси тълкуването, а не евентуалната отмяна на член 24, параграф 1 от Регламента за изпълнение на МКС, за което следва да се вземат предвид РЗД и членове 7 и 8 от Хартата¹¹. Повтарям, че запитващата юрисдикция не поставя въпрос за евентуалната невалидност на посочения член, който само определя условията за предоставяне на статус на ОИО и сам по себе си не изисква нито предаване, нито обработване на лични данни от трети страни.

⁸ Директива на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L281, 1995 г., стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

⁹ Съгласно точка 5 от акта за преюдициално запитване „[Deutsche Post] моли запитващата юрисдикция да установи, че [...]“.

¹⁰ При всички положения прилагането на Регламента или на Директивата не би променило съществено решението, тъй като РЗД съдържа много текстове от отменената с него Директива 95/46.

¹¹ Съдът вече е приел, че „разпоредбите на Директива 95/46, доколкото уреждат обработката на лични данни, които могат да засегнат основните свободи, и по-специално правото на зачитане на личния живот, по необходимост трябва да се тълкуват с оглед на основните права, гарантирани с Хартата“ (решения от 6 октомври 2015 г., Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, т. 38, и от 9 март 2017 г., Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, т. 39).

А. Тълкуване на член 24 от Регламента за изпълнение на МКС

34. Статусът на ОИО дава предимства¹² на икономическите оператори, които се считат за благонадеждни по отношение на митническите им операции на цялата територия на Съюза (член 5, параграф 5 от Митническият кодекс). Сред тези предимства се откроява предвиденото в член 38, параграф 6 от посочения кодекс по-благоприятно третиране в сравнение с другите икономически оператори по отношение на митническия контрол. В зависимост от вида на полученото разрешение ОИО се ползва от по-малък физически и документен контрол.

35. Тъй като ОИО трябва да имат проверени благонадеждност и репутация, предоставянето на този статус зависи от изпълнението на условията, предвидени в член 39 от Митническият кодекс¹³, а именно:

- спазване на митническото законодателство и на правилата за данъчно облагане, включително липса на тежки престъпления, свързани с икономическата дейност на заявителя,
- доказателство от заявителя за високото равнище на контрол върху неговите операции и стокови потоци, посредством система за управление на търговската и в съответните случаи на транспортната отчетност, позволяваща подходящ митнически контрол,
- доказана платежоспособност, и
- в зависимост от вида статус на ОИО, практически стандарти за компетентност или професионална квалификация, пряко свързани с осъществяваната от него дейност (ОИО за митнически опростявания), или подходящи стандарти за сигурност (ОИО за сигурност и безопасност).

36. Всички оператори, кандидатстващи за статус на ОИО, независимо дали са юридически или физически лица, трябва да отговарят на тези условия. Предвид обстоятелството, че Deutsche Post е юридическо лице, в разглеждания случай изискването за липса на сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и разпоредбите в областта на данъчното облагане, включително на тежки престъпления, свързани с икономическата му дейност, се отнася до някои от служителите му (тези с по-важни функции, изброени по-долу)¹⁴. Това е предвидено в член 24 от Регламента за изпълнение на МКС, приет в изпълнение на разпоредбата на член 39, буква а) от Митническият кодекс¹⁵.

12 Сред тях са: по-лесно допускане до митнически опростявания; предварително уведомяване за извършване на митнически контрол; по-малък физически и документен контрол в сравнение с другите икономически оператори по отношение на митническия контрол; обработка на пратки с предимство, ако са избрани за контрол; възможност за избор на мястото на контрол; както и „непреки“ предимства, които не са изрично посочени в митническото законодателство, но могат да окажат много положително въздействие върху цялостната търговска дейност на ОИО. Обстоятелството, че ОИО изпълнява критериите за сигурност и безопасност, означава, че той гарантира сигурността и безопасността във веригата на доставките.

13 Съгласно член 38, параграф 4 от Митническият кодекс митническите органи във всички държави членки признават предоставения от една държава членка статус на ОИО.

14 Считам, че не само служителите, но и самото предприятие заявител трябва да отговаря на същите изисквания.

15 Член 41, първа алинея от Митническият кодекс предвижда, че „чрез актове за изпълнение Комисията приема ред[а] и условията за прилагане на критериите, предвидени в член 39“.

37. Съгласно член 24 от Регламента за изпълнение на МКС „лицето, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление“, и „служителят, който при заявителя отговаря за митническите въпроси“, трябва да отговарят на посочените изисквания¹⁶.

38. В член 24 от Регламента за изпълнение на МКС са установени границите, които митническите органи не трябва да преминават в исканията си за информация относно кръга на проверяваните лица. Те трябва да спазват този член и по отношение на целта, която трябва да се преследва със събирането на данните на тези лица.

1. Проверявани физически лица преди предоставянето на статус на ОИО на юридическо лице

39. Логиката на член 24 от Регламента за изпълнение на МКС се състои в това, че за да предоставят статус¹⁷ на ОИО, митническите органи следва да разполагат с определени данни на най-важните отговорни лица на предприятията, както и на физическите лица, ръководещи свързаните с митниците дейности¹⁸.

40. Текстът на член 24 от Регламента за изпълнение на МКС е ограничителен: споменава се единствено *отговорното лице* (за оператора, който подава заявлението за предоставяне на статус на ОИО) или *лицето*, което упражнява контрол върху управлението, и *служителят*, който отговаря за митническите въпроси. В разпоредбата се използва единствено число и поради това тя трябва да бъде тълкувана стриктно, което се потвърждава и от обстоятелството, че данните, които се разкриват, са лични. Уредба от вторичното право на Съюза като приложение 6 към Делегиран регламент 2016/341, която е йерархически подчинена на член 24 от Регламента за изпълнение на МКС, не може да разширява кръга от лица, които попадат в приложното му поле.

41. Ето защо митническите органи могат да събират лични данни само на:

- лицето, което отговаря за предприятието заявител за статус на ОИО, което обикновено е лицето с управленски правомощия¹⁹,
- служителят, който при посоченото предприятие отговаря за митническите въпроси. Същото стриктно тълкуване е приложимо и тук, от което следва, че може да се искат само личните данни на лицето, което в крайна сметка отговаря за свързаните с митниците дейности на предприятието.

¹⁶ Член 5 от Делегиран регламент 2016/341 предвижда, че заявления за статус на ОИО се подават, като се използва формуляр в съответствие с образеца в приложение 6. Съгласно точка 19 от Обяснителните бележки в това приложение трябва да е положен подпис от лицето, което представлява заявителя с пълна представителна власт, като се посочат неговите длъжност и имена и се постави печат. Освен това заявителят трябва да представи по-специално следните данни: „Имената на най-важните отговорни лица (изпълнителни директори, ръководители на подразделения, началници на счетоводни звена, ръководител на митническото подразделение и др.). Описание на приетия ред за действие в случаите, когато компетентният служител отсъства временно или постоянно“.

¹⁷ С цел опростяване по-нататък ще се спра само на предоставянето на статуса на ОИО, но съображенията се отнасят и за запазването на този статус.

¹⁸ Вж. Ръководството на Европейската комисия относно одобрените икономически оператори от 11 март 2016 г., TAXUD/B2/047/2011-Rev.6, стр. 126 и 127, съдържащо данните, които предприятията трябва да предоставят във въпросниците за самооценка за статус на ОИО.

¹⁹ При съвместно изпълнение на тази управленска функция е логично искането за разкриване на данни да обхваща лицата, които я изпълняват заедно.

42. Изхождайки от тази предпоставка, споделям виждането на запитващата юрисдикция, че искането за разкриване на личните данни на членовете на надзорния съвет или на консултативния съвет на предприятието не намира основание в член 24 от Регламента за изпълнение на МКС. В същия смисъл разпоредбата не съдържа основание и за изискването на данните на началниците на други отдели и на главните счетоводители, освен ако тези лица упражняват и правомощията за вземане на окончателни решения в предприятието или отговарят и за митническите му въпроси.

2. Информация и данни, изисквани от митническите органи

43. Както вече посочих, съгласно член 24 от Регламента за изпълнение на МКС може да бъде събирана само необходимата информация, за да се провери, че липсва „сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и разпоредбите в областта на данъчното облагане“, включително „[тежки престъпления], свързани с икономическата [...] дейност“.

44. Следователно това е единствената цел, която трябва да обслужва събирането на информацията от митническите органи. Разпоредбата обаче не уточнява кои данни са подходящи за постигането на тази цел: държавите членки трябва да ги определят, като имат предвид, че тези данни следва да бъдат само *абсолютно необходимите* за установяването на липса или наличие на поведение, засягащо благонадеждността на най-важните отговорни лица на предприятието.

45. Съгласно член 24 от Регламента за изпълнение на МКС при преценката за липса на необходимата почтеност на посочените по-горе служители на предприятието кандидат за статус на ОИО, за да се ползват от доверието на митническата администрация, се отчитат три категории нарушения:

- „Сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство“. „Митническо законодателство“ означава законодателството, определено в член 5, точка 2 от Митническия кодекс²⁰. Тъй като самата митническа администрация осигурява прилагането на тази правна уредба, тя по принцип вече разполага с достатъчно данни. Главната митническа служба признава, че има пряк достъп до федералните бази данни с информация за митническите или за свързаните с икономическата дейност на предприятието нарушения.
- „Сериозно нарушение или повторни нарушения на разпоредбите в областта на данъчното облагане“, понятие, което, както Комисията посочва, включва широк набор от данъци²¹. Що се отнася до тази втора категория, митническите органи трябва да получат от трети страни данните, които са им абсолютно необходими, за да се уверят, че служителите на предприятието кандидат за статус на ОИО не са били санкционирани за такива правонарушения.
- „[Тежки престъпления], свързани с икономическата им дейност“, понятие, което, както Комисията посочва, включва този вид криминални нарушения, чието извършване от най-важните отговорни лица сериозно уронва добрата репутация на предприятието, що се

20 За такова се счита „законодателството, съставено от всяко едно от следните: а) Кодекса и разпоредбите за неговото допълване или прилагане, приети на равнището на Съюза или на национално равнище; б) Общата митническа тарифа; в) законодателството относно системата на Съюза за освобождаване от мита; г) международните споразумения, които съдържат митнически разпоредби, доколкото са приложими в Съюза“.

21 По-специално данъците, свързани с търговията със стоки и услуги, които имат пряка връзка с икономическата дейност на заявителя (например ДДС), акциза и свързаните с облагането на предприятията данъци.

отнася до управлението на свързаните с митниците негови операции²². Отново се касае за нарушения, които митническите органи обикновено не могат да установят от собствените си архиви.

46. Какви данни могат да събират митническите органи съгласно член 24 от Регламента за изпълнение на МКС, за да установят наличието на тези нарушения с оглед на предоставянето на статус на ОИО?

47. Главната митническа служба поддържа, че трябва да разполага с ДИН и с координатите на компетентните данъчни служби по отношение на ръководителите и служителите на Deutsche Post, упражняващи контрол върху управлението на свързаните с митниците операции. Тя счита, че само така може да установи дали те са извършили сериозно нарушение или повторни нарушения на данъчното законодателство, тъй като в Германия много данъци се управляват от регионалните органи. ДИН било основното сведение, за да се поиска необходимата информация от тези органи за посочените лица.

48. Обратно, Deutsche Post твърди, че данъчното облагане на доходите на неговите служители като физически лица е въпрос, който е ирелевантен за преценката относно наличието или липсата на сериозно нарушение или повторни нарушения на разпоредбите в областта на данъчното облагане. Следователно разкриването на техните ДИН не било нито необходимо, нито целесъобразно за установяването на митническата му благонадеждност по отношение на свързаните с митниците негови операции.

49. От писмените становища и дадените в съдебното заседание обяснения следва, че ДИН е личен идентификатор, който се използва в отношенията между физическите лица и германската данъчна администрация по различни въпроси. Няма спор относно обстоятелството, че той се използва главно за управлението на облагането с данъка върху доходите на физическите лица, което обяснява връзката му в главното производство с координатите на компетентните за това облагане данъчни служби.

50. Германското право следва да се тълкува не от Съда, а от запитващата юрисдикция. Последната изтъква, че издадените от германската Федерална данъчна служба ДИН на служителите на Deutsche Post (член 139а, параграф 1, първо изречение от Данъчния кодекс) могат да се събират и съхраняват само за целите на събирането на данъка върху доходите на физическите лица посредством удържането му от трудовото възнаграждение (член 39е, параграф 4, първо изречение, точка 1 от Закона за данъка върху доходите на физическите лица).

51. Според запитващата юрисдикция събраните с посочената цел лични данни на служителите на Deutsche Post нямат пряка връзка с икономическата дейност на това предприятие, поради което те не са релевантни за установяването на митническата му благонадеждност²³.

52. Счита обаче, че от гледна точка на митническото законодателство няма пречка германските органи да искат ДИН (и посочване на компетентната за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчна служба) на ръководителя и на отговорния за митническите въпроси служител на предприятието, което иска да получи статус на ОИО. Независимо от изложеното по-долу относно защитата на тези лични данни тяхното посочване може да послужи при проверката за липса на извършени от тези лица нарушения.

²² В Ръководството на Европейската комисия относно одобрените икономически оператори от 11 март 2016 г., TAXUD/B2/047/2011-Rev.6, стр. 37, са посочени криминални нарушения като умишлен банкрут; нарушение на здравното законодателство; нарушение на законодателството за опазване на околната среда, например незаконен презграничен превоз на опасни отпадъци; измама със стоки и технологии с двойна употреба; участие в организирана престъпна група; даване на подкупи и корупция; киберпрестъпление; изпиране на пари; пряко или косвено участие в предприятия, свързани с терористични дейности, или пряко или косвено участие в насърчаването или подпомагането на незаконната миграция към ЕС.

²³ Акт за преюдициално запитване, точка 16.

53. Доводът на запитващата юрисдикция би могъл да бъде релевантен, ако нямаше връзка (за което тя сякаш наемква) между информацията, която може да се получи чрез ДИН, задължителен за всяко физическо лице, и дейността на предприятието. Проверката обаче има за цел да се установи именно дали през последните три години тези две физически лица, изпълняващи важни функции в предприятието кандидат за ОИО, са извършили *лично* нарушения (а не нарушения на предприятието), които да поставят под въпрос благонадеждността, *заразявайки*, така да се каже, със своята непочтеност — ако се окаже, че в миналото са били санкционирани — предприятието, чиято цялостна или митническа дейност управляват.

Б. Член 24 от Регламента за изпълнение на МКС и правната уредба на Съюза относно защитата на личните данни

54. Също като други аналогични данъчни данни, определени като такива от Съда²⁴, ДИН представлява лични данни по смисъла на член 4, точка 1 от РЗД, тъй като става въпрос за информация, свързана с идентифицирано лице или лице, което може да бъде идентифицирано²⁵.

55. Видно от акта за преюдициално запитване, посочването на компетентните за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчни служби по отношение на определено лице е тясно свързано с ДИН поради федералната структура на германската данъчна система. В този контекст то може също да се счита за данъчна информация, свързана с идентифицирано лице или лице, което може да бъде идентифицирано.

56. Както посочва запитващата юрисдикция, автоматизираната справка с ДИН дава достъп до особено чувствителни данни²⁶. Следователно той представлява средство, с което може да се идентифицира субектът и да се получи определена информация, с която администрацията разполага, за личния и семейния му живот.

57. Осъществяваната с ДИН дейност в рамките на отношенията между митническата администрация и кандидатите за статус на ОИО може да се определи като събиране или разкриване чрез предаване. И в двата случая се извършва обработване на данни по смисъла на член 4, точка 2 от РЗД. Германската митническа администрация изисква ДИН и ги структурира и използва за извършването на справки при компетентните данъчни служби за евентуално сериозно нарушение или повторни нарушения на данъчното законодателство, извършени от посочените лица. Самото получаване на такива данни представлява обработване, каквото в още по-голяма степен е тяхното структуриране и по-нататъшното им използване за получаване на информация за тези лица²⁷.

24 Решения от 1 октомври 2015 г., Вага и др. (C-201/14, EU:C:2015:638, т. 29), и от 27 септември 2017 г., Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, т. 41).

25 Съгласно постоянната съдебна практика зачитането на правото на личен живот с оглед на обработката на лични данни се отнася до всяка информация относно идентифицирано или подлежащо на идентификация физическо лице (решения от 9 ноември 2010 г., Volker und Markus Schecke и Eifert, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 52, и от 17 октомври 2013 г., Schwarz, C-291/12, EU:C:2013:670, т. 26).

26 По-специално, според акта за преюдициално запитване, призната от закона принадлежност към определена религиозна общност, която събира данък; датата на присъединяване и напускане на тази общност; семейно положение и датата на встъпване в брак и на прекратяването му; евентуално ДИН на другия съпруг и на децата на служителя във връзка с данъчните облекчения за деца.

27 В решение от 27 септември 2017 г., Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, т. 34), Съдът приема, че включването в списък на имената, националния граждански номер и ДИН на лица, служещи за подставено лице при заемането на ръководни функции, представлява „обработване на данни“. Този списък е изготвен от дирекция „Финанси“ и Отдела за разследване на престъпления към финансовата администрация на Словашката република и както събирането, така и използването на тези данни от различните данъчни органи представлява обработване на данни.

58. Съдът също така е постановил, че предаването на данни от един публичноправен орган на друг²⁸, както и предаването на лични данни от работодател на национален орган²⁹ представляват обработване на данни. Следователно предаването на личните данни на ръководители и служители от Deutsche Post на Главната митническа служба представлява „обработване на лични данни“ по смисъла на РЗД.

59. Член 5, параграф 1, буква б) от РЗД посочва като водещ принцип при обработването принципа на ограничение на целите, според който „личните данни са събирани за конкретни, изрично указани и легитимни цели и не се обработват по-нататък по начин, несъвместим с тези цели“³⁰.

60. Следователно е необходимо да се установи дали използването от германските митнически органи на изискваните от Deutsche Post ДИН на неговите ръководители и служители, които отговарят за митническите въпроси, е съвместимо с предвидената в националното законодателство цел на събирането на тези лични данни.

61. Запитващата юрисдикция изразява съмнения в това отношение³¹ и счита, че няма пряка връзка между ДИН и компетентните за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчни служби по отношение на ръководителите и служителите, от една страна, и свързаните с митниците дейности на Deutsche Post, от друга страна. Както бе изтъкнато в съдебното заседание и обяснено от мен по-горе, германското право предвижда използването на тези данъчни данни главно, но не само, в рамките на трудовото правоотношение между работодателя и служителя за целите на събирането на данъка върху доходите на физическите лица.

62. Следователно ДИН (заедно с посочването на компетентните за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчни служби) са лични данни, които не са предназначени да бъдат използвани в рамките на отношенията между предприятията и германската митническа администрация за целите на получаването или запазването на статуса на ОИО. Затова сме изправени пред обработване на лични данни, което по принцип не съответства на целта, за която са събрани, в нарушение на правилото на член 5, параграф 1, буква б) от РЗД.

63. Този вид обработване обаче би могло да има основание. Достатъчно е например засегнатите физически лица да дадат съгласието си в съответствие с член 6, параграф 1, буква а) от РЗД. От преписката по делото обаче е видно, че служителите на Deutsche Post са възразили, което изключва тази възможност.

28 Решение от 1 октомври 2015 г., Вага и др. (C-201/14, EU:C:2015:638, т. 29).

29 „Следователно събирането, записът, организирането, съхранението, консултирането, употребата на подобни данни от работодател, както и предоставянето им от негова страна на компетентните национални органи в областта на контрола на условията на труд имат характера на „обработване на лични данни“ по смисъла на член 2, буква б) от Директива 95/46“ (курсивът е мой) (решение от 30 май 2013 г., Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, т. 20).

30 Този член предвижда също, че „по-нататъшното обработване за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели не се счита, съгласно член 89, параграф 1, за несъвместимо с първоначалните цели („ограничение на целите“)“.

31 Според запитващата юрисдикция „издадените от Федералната данъчна служба данъчни идентификационни номера на служителите на [Deutsche Post] (член 139а, параграф 1, първо изречение от Данъчния кодекс) могат да се събират и съхраняват само за целите на заплащането на данъка върху доходите на физическите лица посредством удържането му от трудовите възнаграждения (член 39е, параграф 4, първо изречение, точка 1 от Закона за данъка върху доходите на физическите лица). Ето защо събираните за тази цел лични данни на служителите на [Deutsche Post] нямат пряка връзка с оценката на неговата митническа благонадеждност. По-специално, събраните лични данни на служителите на [Deutsche Post] за целите на облагането с данък върху доходите на физическите лица посредством удържането му от трудовото възнаграждение нямат връзка със самата икономическа дейност на [Deutsche Post]“.

64. Други възможни основания са предвидени в член 6, параграф 1³², съгласно който обработването на данни е законосъобразно, когато е необходимо „за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора“ (буква в), или „за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора“ (буква д)³³. Съгласно член 6, параграф 3 от РЗД и в двата случая основанието за обработването трябва да бъде установено от правото на Съюза или от правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора.

65. Законосъобразността на отправеното към Deutsche Post искане и на обработването на лични данни от митническата администрация се основава на наложеното на тази администрация правно задължение³⁴ да гарантира, че статусът на ОИО се предоставя само на предприятия, чиито ръководители и лица, които отговарят за митническите въпроси, не са извършили посочените по-горе нарушения. В крайна сметка това правно задължение произтича от член 24 от Регламента за изпълнение на МКС. Ето защо считам, че е налице предвиденото в член 6, параграф 1, буква в) от РЗД основание.

66. Законосъобразността на обработването на ДИН на ръководителя на предприятието и на лицето, което при предприятието отговаря за митническите въпроси, за целите на предоставянето на статус на ОИО може да се основава и на „упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора“ (член 6, параграф 1, буква д) от РЗД)³⁵, тъй като това обработване е необходимо, за да може митническата администрация да упражнява предоставените ѝ официални правомощия да осъществява контрол върху предприятията, притежаващи статус на ОИО. Този статус предполага определено *делегиране* на правомощията за осъществяване на митнически контрол в полза на ОИО, което се компенсира с голямата свобода на администрацията да проверява и следи за тяхната благонадеждност.

67. Законосъобразното въз основа на член 6, параграф 1, букви в) и д) искане за разкриване на разглежданите в главното производство данни, както и тяхното законосъобразно въз основа на същата разпоредаба обработване могат да доведат до ограничаване на предвидените в членове 12—22 от РЗД права на субектите на тези лични данни. Запитващата юрисдикция следва да установи дали при обработването на тези данни Главната митническа служба ограничава някое от правата на засегнатите лица, като например правото на достъп, на коригиране, на изтриване или на възражение.

32 Трябва да се припомни също, че от целта да се осигури еднаква степен на защита във всички държави членки, преследвана от Директива 95/46, следва че член 7 от нея съдържа изчерпателен списък на случаите, в които обработването на лични данни може да се счита за законно (решения от 24 ноември 2011 г., *Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito*, C-468/10 и C-469/10, EU:C:2011:777, т. 30, и от 27 септември 2017 г., *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, т. 105). Това твърдение е приложимо и по отношение на съдържащия се в член 6, параграф 1 от РЗД списък.

33 Решения от 20 май 2003 г., *Österreichischer Rundfunk* и др. (C-465/00, C-138/01 и C-139/01, EU:C:2003:294, т. 64), и от 30 май 2013 г., *Worten* (C-342/12, EU:C:2013:355, т. 36).

34 Съгласно практиката на Съда „изискването всяко ограничение на упражняването на основни права да бъде предвидено в закон, означава, че самото правно основание, позволяващо намеса в тези права, трябва да определя обхвата на ограничението при упражняване на съответното право“ (вж. в този смисъл становище 1/15 (Споразумение PNR ЕС—Канада) от 26 юли 2017 г., EU:C:2017:592, т. 139, и решение от 17 декември 2015 г., *WebMindLicenses*, C-419/14, EU:C:2015:832, т. 81).

35 В решение от 27 септември 2017 г., *Puškár* (C-73/16, EU:C:2017:725, т. 106—109), се приема, че списък на лица, считани от дирекция „Финанси“ на Словакия за подставени лица, който е съставен за подобряване на събирането на данъци и за борба с данъчните измами, попада в приложното поле на член 7, буква д) от Директива 95/46 (разпоредаба, която се съдържа в член 6, параграф 1, буква д) от РЗД), защото преследваните с него цели действително са задачи, които се изпълняват в обществен интерес.

68. Ако съществуват, тези ограничения биха могли да бъдат обосновани с някои от „други[те] важни цели от широк обществен интерес за Съюза или за държава членка, и по-специално важен икономически или финансов интерес на Съюза или на държава членка, включително паричните, бюджетните и данъчните въпроси, общественото здраве и социалната сигурност“ (член 23, параграф 1, буква в) от РЗД). Мярката за налагането им следва да бъде съобразена и със „същността на основните права и свободи“ и да представлява „необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество“³⁶.

69. Според мен целта при предоставянето на статус на ОИО да се гарантира митническата благонадеждност на ръководителя на предприятието и на лицето, което при предприятието отговаря за митническите въпроси, представлява цел от широк обществен интерес за Съюза и за германската държава от икономическа, данъчна и бюджетна гледна точка. Контролът за благонадеждност на ОИО улеснява събирането на митата, които представляват собствен ресурс на Съюза и които държавите членки внасят в бюджета на Съюза, след като задържат определен процент за покриване на административните си разходи.

70. Липсата на почтеност на ръководителя на предприятието и на лицето, което при предприятието отговаря за митническите въпроси, е фактор, който може да постави под съмнение митническата благонадеждност на посоченото предприятие и да има пряко отражение върху предоставянето на статуса на ОИО³⁷. Както посочвам в своето заключение по дело *Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani и Guerrato*³⁸, логично е липсата на надеждност на дружеството да се преценява от гледна точка на престъпните действия на лицата, отговарящи за неговото управление.

71. Това обстоятелство обосновава възможността на митническата администрация да извършва справки в данъчните досиета на посочените ръководители, включващи линията им на поведение във връзка с данъка върху доходите на физическите лица. Считам, че ако ръководителят на предприятието или лицето, което при предприятието отговаря за митническите въпроси, са извършили нарушения, свързани със събирането на този или на който и да е друг данък, то митническата администрация трябва да може да получи информация за тези нарушения.

36 От член 52, параграф 1, второ изречение от Хартата следва, че ограничения на права като гарантираното от член 8, параграф 1 от Хартата право на защита на личните данни могат да се въвеждат само в границите на строго необходимото при спазване на принципа на пропорционалност (решения от 8 април 2014 г., *Digital Rights Ireland и др.*, C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238, т. 52, от 11 декември 2014 г., *Runeš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, т. 28, и от 6 октомври 2015 г., *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, т. 92).

37 В други области на правото на Съюза също има случаи, при които липсата на добра репутация или на почтеност на ръководителите на предприятието се отразява върху годността му да осъществява икономическа дейност или да се ползва от привилегия. Така например член 23, параграф 1, буква б) от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 2013 г., стр. 338) предвижда, във връзка с придобиването на квалифицирано дялово участие в кредитни институции, че „за да гарантират стабилно и разумно управление на кредитната институция, в която се планира придобиване, и като отчитат възможното влияние на кандидат-приобретателя върху кредитната институция, [...] компетентните органи преценяват доколко е подходящ кандидат-приобретателят, както и разумността на планираното придобиване от финансова гледна точка, в съответствие със следните критерии: [...] б) репутацията, знанията, уменията и опита, съгласно член 91, параграф 1, на всеки член на ръководния орган и всеки член на висшето ръководство, който ще ръководи дейността на кредитната институция в резултат на планираното придобиване“. Вж. в това отношение заключението ми от 27 юни 2018 г. по дело *Berlusconi и Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:502).

38 Дело C-178/16 (EU:C:2017:487, т. 54). В точка 34 от постановеното по това дело решение от 20 декември 2017 г. (EU:C:2017:1000) Съдът приема, че „правото на Съюза изхожда от предпоставката, че юридическите лица действат единствено чрез своите управители. Следователно поведението, противоречащо на професионалната почтеност на последните, може да представлява релевантен критерий за преценка на професионалната благонадеждност на дадено предприятие. Така е напълно възможно за държавите членки, в рамките на упражняването на правомощието си за определяне на условията за прилагане на факултативните основания за изключване, да възприемат сред релевантните фактори за преценка на почтеността на предприятието оферент, евентуалното наличие на противоречащи на професионалната почтеност действия на управителите на това предприятие“.

72. В същия смисъл събирането и използването на данни от такова естество представляват средства, които са пропорционални за постигането на целта по член 24, параграф 1 от Регламента за изпълнение на МКС³⁹. Според изложените в съдебното заседание твърдения на Федералната данъчна служба в германското право не са предвидени алтернативни, по-малко ограничителни средства, тъй като федералната структура на германската държава изисква някои данъци, като данъкът върху доходите на физическите лица, да се управляват от регионалните органи. ДИН представлява най-подходящото средство за събиране и получаване от (федералната) митническа администрация на данъчната информация, съхранявана от различни регионални органи⁴⁰.

73. Следва да се направят две последни уточнения:

- Съгласно членове 13 и 14 от РЗД митническата администрация е длъжна да предостави на ръководителя на предприятие със статус на ОИО и на лицето, което отговаря за митническите му въпроси, информация относно обработването на личните им данни (ДИН и данъчна служба), за да могат те да упражнят правата си по членове 15—22 от РЗД.
- Съдът е приел, че изискването за справедлива обработка на личните данни задължава публичната администрация да уведоми съответните физически лица, че данните им ще бъдат предадени на друга структура на публичната администрация за обработване от страна на последната в качеството ѝ на получател на данни⁴¹.

IV. Заключение

74. С оглед на изложените съображения предлагам на Съда да отговори на Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд Дюселдорф, Германия) по следния начин:

„1) Член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че:

- допуска митническата администрация да изиска от предприятие, което иска да му бъде предоставен статус на одобрен икономически оператор, да посочи данъчния идентификационен номер и компетентната за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчна служба само по отношение на „лицето, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление“, и на „служителя[...], който при заявителя отговаря за митническите въпроси“,
- не допуска искането за разкриване на тези данни да обхваща и членовете на надзорния съвет на заявителя, нито останалите негови ръководители и служители.

39 Що се отнася до спазването на принципа на пропорционалност, защитата на основното право на зачитане на личния живот на равнището на Съюза изисква, в съответствие с постоянната практика на Съда, дерогациите и ограниченията на защитата на личните данни да се въвеждат в границите на строго необходимото (решения от 8 април 2014 г., Digital Rights Ireland и др., C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238, т. 51 и 52, от 6 октомври 2015 г., Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, т. 92, от 21 декември 2016 г., Tele2 Sverige и Watson и др., C-203/15 и C-698/15, EU:C:2016:970, т. 96, и от 27 септември 2017 г., Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, т. 112).

40 В съдебното заседание бе обсъдено дали представянето от предприятието на удостоверение за наличие или липса на задължения за неговия ръководител и за лицето, което отговаря за митническите въпроси, би могло да бъде по-малко ограничителен вариант. Съгласно обясненията на Главната митническа служба това не е така, тъй като тези удостоверения се издават по искане и за сметка на посочените лица и освен това съдържат повече информация от необходимата за целите на предоставянето на статуса на ОИО. Запитващата юрисдикция следва да прецени тези или други твърдения в това отношение.

41 Решение от 1 октомври 2015 г., Вага и др. (C-201/14, EU:C:2015:638, т. 40).

- 2) Член 6, параграф 1, букви в) и д) от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО предоставя на митническата администрация правомощието да събира и обработва лични данни (като данъчните идентификационни номера и компетентната за облагането с данъка върху доходите на физическите лица данъчна служба) на отговорния ръководител и на отговорния за митническите въпроси служител на предприятие, което иска да му бъде предоставен статус на одобрен икономически оператор, без тези лица да са дали своето съгласие, с цел спазването на предвиденото в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 правно задължение на посочената администрация да провери митническата благонадеждност на това предприятие“.